

וְחִילָא בְּעֵינָן לְאַתְתַּקְפָּא בְּעֵלְמָא וְלֹא־חֻזָּא כִּי
 שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אַנְשִׁים וְתוֹכֵל. וְכִד
 חֲמִי דְהָא לָא אֲתַבֵּר וְלֹא אֲתַאכִּיל הֵהוּא אֲתֵר, כְּדִין
 אֲתַבֵּר חֵילִיה וְתוֹקֶפֶיה (דף קעא ע"ב) וְלֹא יָכִיל לְאַבְאָשָׁא
 לְבַנּוּי דִּיעֻקְב. וְעַל דָּא לָא בְּעֵינָן לְמִיתֵב דּוֹכְתָא
 לְבְרִייתָא דְעֵלְמָא לְמִיכֵל לִיה וְלֹא לְאַתְאכְלָא כָּלֵל.

רְבִי יִיסָא סָבָא דְרֵשׁ, כִּי נִנְע בְּכַף יַרְדְּ יַעֲקֹב. כְּתִיב
 הֲבֵא כִּי נִנְע בְּכַף, וְכְתִיב הֲתָם (במדבר יט) כָּל
 הַנּוֹנֵעַ בְּמִת בְּנַפְשׁ הָאָדָם (טַמָּא) וְגו'. מַה לְהֵלֵן מְסֻאָבָא
 אוֹף הֲבֵא נָמִי מְסֻאָבָא, דְסָאִיב הֵהוּא אֲתֵר, וּמֵאֲתֵר
 מְסֻאָבָא לִית לָן (לְאַתְתַּקְפָּא) לְאַתְהֵנָּא מְנִיָּה כָּלֵל, כָּל
 שְׁכֵן בְּאֲתֵר דְקָרִיב הֵהוּא סָטֵר מְסֻאָבָא, וְאוֹרִייתָא לָא
 קָאֲמַר אֱלֹא כִּי נִנְע, וְכְתִיב וַיִּנְע בְּכַף יָרְכוּ, כְּמָה דְאֵת
 אָמַר, (במדבר יט) וְכֹל אֲשֶׁר יִנְע בּוֹ הַטָּמֵא יִטָּמָא, בְּרִידְךָ

לשון הקודש

רְבִי יִיסָא הִזְקֵן דְרֵשׁ, כִּי נִנְע בְּכַף יַרְדְּ
 יַעֲקֹב - כְּתוּב כַּאֲן כִּי נִנְע בְּכַף, וְכְתוּב
 שָׁם (במדבר יט) כָּל הַנּוֹנֵעַ בְּמִת בְּנַפְשׁ הָאָדָם
 וְטַמָּא. מַה לְהֵלֵן טַמָּאָה - אִיף כַּאֲן גַּם
 טַמָּאָה, שְׁטַמָּא אוֹתוֹ מְקוּם, וּמְמָקוּם
 טַמָּא אִין לָנוּ וְלְהִתְמַקְוֵן לְהֵנוֹת מִמֶּנּוּ כָּלֵל.
 כָּל שְׁכֵן בְּמָקוּם שְׁקָרֵב אוֹתוֹ צֵד
 הַטַּמָּאָה, וְהִתּוֹרָה לֹא אָמְרָה אֱלֹא כִּי
 נִנְע, וְכְתוּב וַיִּנְע בְּכַף יָרְכוּ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר

נְחֵשׁ, עוֹמֵד הוּא וְהִתְקִיָּם בְּעוֹרָה וְלֹא
 נִשְׁבֵּר.

וְכַח צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּעוֹלָם וּלְהִרְאוֹת,
 כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אַנְשִׁים וְתוֹכֵל.
 וּבְשָׂרָאָה שְׁהָרִי לֹא נִשְׁבֵּר וְלֹא נֶאֱכַל
 אוֹתוֹ מְקוּם, אִין נִשְׁבֵּר כְּחוֹ וְחִזְקוֹ וְלֹא
 יָכִיל לְהִרְע לְבַנּוּי יַעֲקֹב, וְעַל זֶה לֹא
 צְרִיכִים לְתַת מְקוּם לְבְרִיּוֹת הָעוֹלָם
 לְאָכֵל אוֹתוֹ וְלֹא לְהֵנוֹת מִמֶּנּוּ כָּלֵל.

רַחֲמָנָא דִּיהִיב אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל לְמוֹזְבֵי בָּהּ בְּעֵלְמָא
 דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֲתֵי כְּמָה דְכְּתִיב, (משלי ג) אַרְךְּ יָמִים
 בְּיָמֶינָהּ בְּשִׂמְאֵלָהּ עֵשֶׂר וּכְבוֹד.

וְהוּא עָבַר לְפָנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים
 עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר,
 (שמות לד) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵר כִּי יְיָ קִנָּא שְׁמוֹ.
 וְכִי יַעֲקֹב דְּאִיהוּ שְׁלִימָא דְאַבְרָהָם דְּאַתְבְּרִיר חוּלְקָא
 שְׁלִימָתָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִיהוּ אֲתִקְרִיב לְגַבִּיּהּ
 יִתִּיר, (ס"א וְאֶשְׁתִּלִּים לְעִילָא וְלַתַּבָּא) הֵיךְ סָגִיד לִיהּ לְהִתְוֹא
 רְשָׁע דְּעֵשׂוֹ דְּאִיהוּ בְּסִטְרָא דְאֵל אֲחֵר, וּמֵאַן דְּסָגִיד
 לִיהּ סָגִיד לְאֵל אֲחֵר. אִי תִימָא בְּגִין דְּאָמְרוּ תַעֲלָא
 בְּעַדְנֵיהּ סָגִיד לִיהּ, לָאוּ חָכִי. דְּהָא עֵשׂוֹ כָּאֵל אֲחֵר
 הָוָה, וַיַּעֲקֹב לֹא יִסְגֹּד לְהִתְוֹא סִטְרָא וּלְהִתְוֹא
 חוּלְקָא כָּלָל.

לשון הקודש

שֶׁהוּא בְּחִיר הָאֲבוֹת, שֶׁנִּבְחַר חֵלֶק שְׁלֹם
 לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא הִתְקַרֵּב אֵלָיו
 יוֹתֵר וּס"א וְנִשְׁלַם לְמַעְלָה וּלְמַסָּהוּ, אֵיךְ
 הִשְׁתַּחֲוֶה לְאוֹתוֹ עֵשׂוֹ הֲרָשַׁע שֶׁהוּא בְּעַד
 שֶׁל אֵל אֲחֵר, וּמִי שֶׁסָּגִיד לוֹ - סוֹגֵד לְאֵל
 אֲחֵר? אִם תֹּאמַר מִשּׁוֹם שֶׁאָמְרוּ, שׁוּעֵל
 בְּשַׁעְתּוֹ הִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ - לֹא כֵּן, שֶׁחֲרִי
 עֵשׂוֹ כִּמוֹ אֵל אֲחֵר הִיָּה, וַיַּעֲקֹב לֹא
 יִשְׁתַּחֲוֶה לְאוֹתוֹ עַד וּלְאוֹתוֹ חֵלֶק כָּלָל.

(שם) וְכֹל אֲשֶׁר יֵנַע בּוֹ הַטָּמֵא וְיִטְמָא. בְּרוּךְ
 הַרְחֵמֵן שֶׁנִּתֵּן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹת בָּהּ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁכְּתוּב (משלי
 א) אַרְךְּ חַיִּים בְּיָמֶינָהּ בְּשִׂמְאֵלָהּ עֵשֶׂר
 וּכְבוֹד.

וְהוּא עָבַר לְפָנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה שֶׁבַע
 פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו. רַבִּי אֶלְעָזָר
 פָּתַח וְאָמַר, (שמות לד) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
 לְאֵל אֲחֵר כִּי ה' קִנָּא שְׁמוֹ. וְכִי יַעֲקֹב,

(פֶּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר) אֵלֶּא כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א כה) וְאָמַרְתֶּם כֹּה לַחֵי
 וְאֵתָה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם.
 וְהָא אֲתָמַר דְּאָסִיר (ד"א ל"ג ליה) לְאֶקְדוּמֵי לְהוּ שָׁלוֹם
 לְרִשְׁיַעֲיָא, וְכִיּוֹן דְּאָסִיר הֵיכִי אֲשַׁבְּתָנָא דְדוּד אָמַר
 הָאֵי קָרָא לְנָבֵל, אֵלֶּא הָא אִוְקְמוּהָ (שְׁמוֹת כג ב) דְּלִקְדָּשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא קְאָמַר, בְּגִין לְקַשְׂרָא לִיה לְחֵי. וְחָשִׁיב נָבֵל
 דְּעֵלִיָּה קְאָמַר.

כְּגִוּוֹנָא דָּא (בראשית יב) וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ
 הַמִּטָּה, וְכִי לְגַבֵּי דְבְרִיָּה סָגִיד. אֵלֶּא
 לְאֲתַרִּיה דְּשְׁכִינְתָּא קָא כָּרַע וְסָגִיד, אוֹף הָכָא, וְהוּא
 עָבַר לְפָנֵיהֶם. מָאֵי וְהוּא, דָּא שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה דְהָהוּ
 אֲזֵלָא קַמִּיה (פְּרֻשׁ), וְדָא הוּא נְטִירוֹ עֲלָאָה. בִּיּוֹן דְּחָמָא
 יַעֲקֹב, אָמַר, הָא עֵידוֹן לְסַגְדָּא לְגַבֵּיה דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא דְהָהוּ אֲזִיל קַמִּיה.

לשון הקודש

כְּגִוּוֹ זֶה (בראשית מז) וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל
 רֹאשׁ הַמִּטָּה, וְכִי אֵל בְּנֵי הוּא הִשְׁתַּחֲוּהוּ?
 אֵלֶּא לְמָקוֹם הַשְׁכִּינָה כָּרַע וְהִשְׁתַּחֲוּהוּ,
 אִף בָּאן וְהוּא עָבַר לְפָנֵיהֶם. מַה זֶה
 וְהוּא? זֶה שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה שְׁהִיָּתָה הוֹלְכַת
 לְפָנָיו וְכָרַע, וְזוֹהֵי שְׁמִירָה עֲלִיוֹנָה. בִּיּוֹן
 שְׂרָאָה יַעֲקֹב, אָמַר, הֵגֵד זְמַן לְהִשְׁתַּחֲוּוֹת
 לְקַדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא שְׁהִיָּה הוֹלְךָ עִמּוֹ.

וּפְתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, אֵלֶּא כְּתוּב (שְׁמוּאֵל א-
 כה) וְאָמַרְתֶּם כֹּה לַחֵי וְאֵתָה שָׁלוֹם
 וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם. וְהָרִי
 נִתְבָּאָר שְׁאָסוּר וְלוֹן לְהַקְדִּים שָׁלוֹם
 לְרִשְׁעִים, וְכִיּוֹן שְׁאָסוּר, אִיךָ מְצָאֵנוּ
 שְׁדוּד אָמַר פְּסוּק זֶה לְנָבֵל? אֵלֶּא הָרִי
 פְּרֻשָׁה שְׁאָמַר לְקַדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא כְּדִי
 לְקַשֵּׁר אוֹתוֹ לְחֵי, וְחָשִׁיב נָבֵל שְׁעֲלוּ
 אָמַר.

כַּרְע וּסְגִיד שִׁבְעַת יָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו, וְלֹא כָּתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַעֲשׂוֹ. אֶלֶּא כִּיּוֹן דְּחִמָּא דְהָא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶזְל קַמִּיה, בְּדִין סְגִיד לְקַבְּלִיה. בְּגִין דְּלֹא לְמִיתָב יְקָר לְמַסְגֵּד לְאַחֲרָא בַר מַנִּיָּה, וְכֹלֵא אִיהוּ בְּדָקָא יְאוּת. וּפְאִין אֵינּוֹן צַדִּיקִיָּא דְכָל עוֹבְדֵיהוֹן דְּקָא עֲבָדִי בְּגִין יְקָרָא דְמֵאֲרִיחוֹן אִיהוּ, וּבְגִין דְּלֹא יִסְטוֹן לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא:

וַיִּרְץ עֲשׂוֹ לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיַּפֵּל עַל צַוְאָרוֹ. צַוְאָרוֹ כָּתִיב חֶסֶר. וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר (ישעיה נז) וְהִרְשָׁעִים בַּיָּם נִגְרָשׁ בִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל וַיִּנְגְּרְשׁוּ מִימִיּוֹ רַפְּשׁ וְטִיט, הַאי קָרָא אֶתְמַר. וּמְלִי דְאֲוִרִיתָא, כַּמָּה רַזִּין עֲלָאִין אִית בְּהוּ מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא, וְכֹלֵא חַד.

וְהִרְשָׁעִים בַּיָּם נִגְרָשׁ בִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל, דָּא עֲשׂוֹ

לשון הקודש

וַיִּרְץ עֲשׂוֹ לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיַּפֵּל עַל צַוְאָרוֹ. צַוְאָרוֹ כָּתִיב חֶסֶר. וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, (ישעיה נז) וְהִרְשָׁעִים בַּיָּם נִגְרָשׁ בִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל וַיִּנְגְּרְשׁוּ מִימִיּוֹ רַפְּשׁ וְטִיט. פְּסוּק זֶה נִתְבָּאֵר. וּבְדַבְרֵי תוֹרָה יֵשׁ כַּמָּה סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים מְשַׁנְיִים זֶה מְזוּה, וְהַכֵּל אַחַד.

וְהִרְשָׁעִים בַּיָּם נִגְרָשׁ בִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל - זֶה עֲשׂוֹ שֶׁכָּל מַעֲשָׂיו בְּרִשְׁעוֹ

כַּרְע וַהֲשַׁתַּחֲוָה שִׁבְעַת יָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו, וְלֹא כָּתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַעֲשׂוֹ. אֶלֶּא כִּיּוֹן שְׂרָאָה שְׁהַרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹלֵךְ עִמּוֹ, אִזּוּ הַשַּׁתַּחֲוָה כְּנִגְדּוֹ, בְּדִי שְׂלֵא לְתַת כְּבוֹד לְהַשַּׁתַּחֲוּוֹת לְאַחַר פְּרִט לּוֹ, וְהַכֵּל הוּא כְּרֵאוּי. אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים שֶׁכָּל מַעֲשֵׂיהֶם שְׁעוֹשִׂים בְּשֶׁבִיל כְּבוֹד רַבּוֹנָם הוּא, וּכְדִי שְׂלֵא יִסְטוֹ יְמִינָה וּשְׂמָאלָה.

דְּכָל עֹבְדוֹי בְּרִשְׁיָעוֹ וּבְחֵינוּבָא, דְּהָא כִּד אַתָּא לְגַבִּיָּה
 דִּיעֲקֵב, עֹבְדוֹי לָא הוּוּ בְּשָׁלָם, וַיִּפְּלֵל עַל צְוֹאֲרוֹ, חַד.
 צְוֹאֲרוֹ דָּא יְרוּשָׁלָּם דְּאִיהוּ צְוֹאֲרוֹ דְּכָל עָלְמָא. וַיִּפְּלֵל
 עַל צְוֹאֲרוֹ, וְלֹא עַל צְוֹאֲרֵי. בְּגִין דְּתִרְיִן זְמַנִּין
 אֶתְחַרֵּיב בִּי מִקִּדְשָׁא. חַד מִבְּבַל, וְחַד מִזִּרְעֵיהּ דִּיעֲשׂוּ,
 דְּאִפִּיל גְּרַמְיָה עֲלֵיהּ זְמַנָּא חָדָא וְחַרֵּיב לִיָּה. וְעַל דָּא
 וַיִּפְּלֵל עַל צְוֹאֲרוֹ חַד.

וַיֵּשׁ"קָהוּ, נְקוּד לְעִיל, דְּלֹא נְשָׁקִיָּה בְּרַעוּתִיָּה. וְתַנּוּן
 מָאִי דְבַתִּיב, (משלי כז) וְנִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת
 שׁוֹנָא, דָּא בְּלָעָם כִּד בְּרִיד לֹון לְיִשְׂרָאֵל. דְּהָא לָא
 בְּרִיד לֹון בְּרַעוּתָא דְּלָבָא. אוֹף הָבֵא נִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת
 שׁוֹנָא, דָּא עֲשׂוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (תהלים ג) קוֹמָה יְיָ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי
 כִּי הִבִּיתָ אֶת כָּל אוֹיְבֵי לְחֵי שְׁנֵי רְשָׁעִים

לשון הקודש

וַיֵּשׁ"קָהוּ נְקוּד לְמַעְלָה, כִּי לֹא נְשָׁקוּ
 בְּרַצוֹנוֹ. וְשְׁנֵינוּ, מַה זֶה שְׂכָתוּב (משלי כז)
 וְנִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנָא? זֶה בְּלָעָם
 כְּשִׁפְרָד אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁחַרֵּי לֹא בְּרַכָּם
 בְּרַצוֹן הַלֵּב. אִף כֵּן נִעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת
 שׁוֹנָא - זֶה עֲשׂוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב (תהלים ג) קוֹמָה ה'
 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי כִּי הִבִּיתָ אֶת כָּל אוֹיְבֵי

וּבַחֲטָא, שְׁחַרֵּי כְּשָׂבֵא יַעֲקֹב אֵלָיו,
 מַעֲשׂוֹי לֹא הָיוּ בְּשָׁלוֹם. וַיִּפְּלֵל עַל צְוֹאֲרוֹ
 - אַחַד. צְוֹאֲרוֹ זֶה יְרוּשָׁלָּיִם, שְׁהִיא צְוֹאֲרוֹ
 שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. וַיִּפְּלֵל עַל צְוֹאֲרוֹ וְלֹא עַל
 צְוֹאֲרֵיו, מִשּׁוּם שְׁפַעֲמִים נְחַרֵּב בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ - אַחַד מִבְּבַל, וְאַחַד מִזִּרְעוֹ שֶׁל
 עֲשׂוּ, שְׁהַפִּיל עֲצָמוֹ עָלָיו פַּעַם אַחַד
 וְהַחֲרִיבוֹ, וְעַל זֶה וַיִּפְּלֵל עַל צְוֹאֲרוֹ - אַחַד.

שְׁבִרְתָּ. וּתְנֵן אֵל תִּקְרִי שְׁבִרְתָּ אֶלָּא שְׁרַבְבְּתָּ. דְּהָא
אֲסִיְיָאוּ שִׁנּוּי וְחָשִׁיב לְנִשְׁכָּא לִיהּ וְכוּ'. וְעַל דָּא וַיִּבְכּוּ,
דָּא בְּכִי וְדָא בְּכִי, וְאוּקְמוּהָ חֲבֵרֵיִיא.

תָּא חֲזִי, כַּמָּה הָוָה ^(דף קעב ע"א) לְבֵיּה וְרַעוּתִיהּ דִּיעֲשׂוּ
לְגַבֵּי דִיעֲקֹב, דְּהָא אֶפִּילוּ בְּהַהוּא שְׁעָתָא חָשִׁיב
לְאַרְךָ זְמַנֵּן ^(ס"א לאורכא דיומין) לְמַעַבְדָּ לִיהּ בִּישִׁין
וְלְקַטְרָגָא לִיהּ, וְעַל דָּא וַיִּבְכּוּ. דָּא הָוָה בְּכִי, דְּלֹא
הָוָה חָשִׁיב לְאַשְׁתַּזְבָּא מִן יְדוּי. וְדָא הָוָה בְּכִי, בְּגִין
דְּאֲבוּי הָוָה קָיִים וְלֹא יָכִיל לִיהּ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא וְדָאֵי אֶתְחַלֵּשׁ רוּגְזִיָּה דִּיעֲשׂוּ בְּשַׁעְתָּא
דְּחֻמָּא לִיהּ לִיעֲקֹב. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהָא
אֲסַתְפֹּם בְּהַדְרִיָּה הַהוּא מְמַנָּא דִּיעֲשׂוּ. וְעַל דָּא לֹא יָכִיל
עֲשׂוּ לְשַׁלְטָאָה בְּרוּגְזִיָּה, דְּחֻכֵּי כָּל מַלְיָן דְּהָאֵי עַלְמָא
תְּלִיין לְעִילָא. וְכַד אֲסַתְפֹּמוּ לְעִילָא בְּקַדְמִיתָא

לשון הקודש

בּוּכָה שְׁלֵא הִיָּה חוֹשֵׁב לְהַנְצִיל מִיָּדוּ, וְהָא
הִיָּה בּוּכָה מְשׁוּם שְׂאֲבִיו הִיָּה קָיִם וְלֹא
יָכֹל לוֹ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדָאֵי נְחַלֵּשׁ רְגִזּוּ שֶׁל
עֲשׂוּ בְּשַׁעָה שְׂרָאָה אֶת יַעֲקֹב. מָה
הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁהָרִי הֶסְפִּים עִמּוֹ אוֹתוֹ
מִמֶּנֶה שֶׁל עֲשׂוּ, וְעַל זֶה לֹא יָכֹל עֲשׂוּ
לְשַׁלֵּט בְּרְגִזּוֹ, שֶׁהָרִי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁל
הָעוֹלָם הָזֶה תְּלוּיִים לְמַעְלָה, וּבְשֶׁהֶסְפִּימוּ

לְחֵי שְׁנֵי רַשָּׁעִים שְׁבִרְתָּ. וְשִׁנּוּנוֹ, אֵל
תִּקְרִי שְׁבִרְתָּ אֶלָּא שְׁרַבְבְּתָּ, שֶׁהָרִי נִדְּלוּ
שְׁנָיו וְחָשִׁב לְנִשְׁךְ אוֹתוֹ וְכוּ'. וְעַל זֶה
וַיִּבְכּוּ, זֶה בְּכָה וְזֶה בְּכָה, וּבְאַרוּחַ
הַחֲבֵרִים.

כֵּן רָאָה כַּמָּה הִיָּה לְבוֹ וּרְעוּנוֹ שֶׁל עֲשׂוּ
לִיעֲקֹב, שֶׁהָרִי אֶפִּילוּ פְּאוּתָהּ שַׁעָה חָשִׁב
לְאַרְךָ זְמַן וּבְאַרְיִכוּת הַיָּמִים לַעֲשׂוֹת לוֹ
רַעוּת וְלְקַטְרָג לוֹ, וְעַל זֶה וַיִּבְכּוּ. זֶה הִיָּה

אֶסְתַּכְמוּ לְתַתָּא. שְׁלֹטְנוֹתָא לָאוּ אִיהוּ לְתַתָּא עַד
דְּאוּתִיחֵיב שְׁלֹטְנוֹתָא לְעִילָא, וְכֹלָא דָּא בְּדָא תְּלִיָּא:

יַעֲבַר נָא אֲדֹנֵי לְפָנֵי עַבְדּוֹ וְאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאַטִּי
וְגו'. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הֵיִינוּ דְקַאֲמְרִינָן

בְּקַדְמוֹתָא דְיַעֲקֹב לָא בְּעָא הַשְׁתָּא אֵינוֹן בְּרַכָּאן
קַדְמָאֵי דְבְּרַכִּיָּה אַבּוּי. (ס"א בְּגִין דְּכַתִּיב, (איכה ג) טוֹב לְגַבֵּר כִּי יִשָּׂא עַל

בְּנֵעוּרָיו. וְכַתִּיב (משלי לא) וַתִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן) וְעַדִּין לָא אֶתְקִימוּ בֵּיה
אֶפְלוּ חַד מְנַיְהוּ. בְּגִין דְּסָלִיק לֹון לְסוּף יוֹמָא
בְּשַׁעְתָּא דְּאַעֲטְרִיכוּ לְבָנָי לְגַבֵּי כָּל עַמִּין דְּעֵלְמָא.

וּבְגִין כֵּן בְּשַׁעְתָּא דְּאָמַר עֲשׂוּ נִסְעָה וְנִלְכָה, וְנִפְלוּג
הֵאֵי עֵלְמָא כְּחָדָא וְנִשְׁלוּט בְּחָדָא. מַה אָמַר,

יַעֲבַר נָא אֲדֹנֵי לְפָנֵי עַבְדּוֹ. יְקָדִים עֲשׂוּ שְׁלֹטְנִיָּה
הַשְׁתָּא בְּהֵאֵי עֵלְמָא. יַעֲבַר נָא, כְּמַה דְּאֵתְ אָמַר, (מיכה

ב) וַיַּעֲבֹר מִלְּכָם לְפָנֵיהֶם וַיִּבְרָאשָׁם, אֶקְדִים אֲנִתְ

לשון הקודש

לְיוֹם אַחֲרוֹן וְעַדִּין לָא הִתְקִימוּ בוּ אֶפְלוּ
אֶחָד מֵהֶם, מִשּׁוּם שְׁחַעֲבִיר אוֹתָם לְסוּף
הַיָּמִים בְּשַׁעְתָּא שְׁיַעֲטְרִיכוּ לְבָנָיו מוֹל כָּל
עַמֵי הָעוֹלָם.

וְלִכְּן בְּשַׁעְתָּא שְׁאָמַר עֲשׂוּ נִסְעָה וְנִלְכָה,
וְנִחְלַק הָעוֹלָם הַזֶּה בְּאֶחָד וְנִשְׁלַט בְּאֶחָד
– מַה אָמַר יַעֲקֹב? יַעֲבַר נָא אֲדֹנֵי לְפָנֵי
עַבְדּוֹ. יְקָדִים עֲשׂוּ שְׁלֹטוֹנוּ עַכְשָׁו בְּעוֹלָם
הַזֶּה, יַעֲבַר נָא, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (מיכה ב)

לְמַעַלָּה בְּתַחֲלָה – הַסְכִּימוּ לְמַטָּה.
הַשְׁלֹטוֹן אֵינוֹ לְמַטָּה עַד שְׁנַתְּנָן הַשְׁלֹטוֹן
לְמַעַלָּה, וְהַכֵּל תְּלִוי זֶה בְּזֶה.

יַעֲבַר נָא אֲדֹנֵי לְפָנֵי עַבְדּוֹ וְאֲנִי
אֶתְנַהֲלָה לְאַטִּי וְגו'. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
הֵינוּ מַה שְׁאָמְרָנוּ בְּתַחֲלָה, שְׁיַעֲקֹב לָא
רָצָה עַכְשָׁו אוֹתָן בְּרַכּוֹת רַאשׁוֹנוֹת
שְׁבָרְכוּ אַבּוּי, וּמִשּׁוּם שְׁכַתּוּב (איכה ג) טוֹב
לְגַבֵּר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו, וְכַתּוּב (משלי לא) וַתִּשְׁחַק

שׁוֹלְטָנוֹתָךְ בְּקִדְמִיתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְאַנִּי אֶתְנַהֲלָה
לְאַפְּי. אֲנָא אֶסְלַק גְּרַמִּי לְתַהוּא עֲלָמָא דְאַתִּי וְלִסּוּף
יּוֹמֵיָא לְאַיְנוּן יּוֹמֵיָא דְאַזְלוּן לְאַט.

לְרַגְלֵי הַמְּלָאכָה, מָאן מְלָאכָה. דָּא אֶסְפַּקְלֵרִיָּא דְלֹא
נִהְרָא דְבָה אֶתְעַבִּיד עֵבִידתָּא דְעֲלָמָא. אֲשֶׁר
לְפָנֵי, דָּא הִיא מִן קָדָם יְיָ בְּכָל אֶתְר. וְלְרַגְלֵי הַיְלָדִים,
דָּא הוּא רִזָּא דְכְרוּבִים, לְאַחֲזָאָה רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא
דְאִיהוּ אֶתְדַבֵּק בְּהוּ.

עַד אֲשֶׁר אָבֹא אֶל אֲדָנִי שַׁעֲרָה, אֲנָא אֶסְבּוּל
גְּלוּתָא דִּילָךְ עַד דִּיִּיתִי וְיַמְטִי זְמַנָּא דִּילִי
לְשִׁלְטָאָה עַל הַר עֵשׂו, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (עובדיה א) וְעָלוּ
מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הַר עֵשׂו, וּכְדִין וְהִיתָה
לִּי הַמְּלוּכָה:

וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה וַיָּבֵן לוֹ בַּיִת וַלְמַקְנָהּוּ עָשָׂה סִכְתָּה

לשון הקודש

שָׁל הַכְּרוּבִים לְהִרְאוֹת סוּד הַתְּאֻמּוֹנָה
שְׁהוּא נִדְבָק בְּהֵם.

עַד אֲשֶׁר אָבֹא אֶל אֲדָנִי שַׁעֲרָה – אֲנִי
אֶסְבּוּל גְּלוּת שְׁלָךְ עַד שִׁנְבֵּא וַיִּגִּיעַ זְמַנִּי
לְשִׁלְטַת עַל הַר עֵשׂו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (עובדיה א)
וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הַר
עֵשׂו, וְאֵז וְהִיתָה לְהִי הַמְּלוּכָה.

וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה וַיָּבֵן לוֹ בַּיִת וַלְמַקְנָהּוּ
עָשָׂה סִכְתָּה עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמְּקוֹם

וַיַּעֲבֵר מֶלֶכְם לְפָנֵיהֶם וְהִי בְּרֵאשִׁים,
הַקָּדָם אֶתְהַ שְׁלִטוֹנָךְ בְּתַחֲלָה בְּעוֹלָם
הַזֶּה – וְאַנִּי אֶתְנַהֲלָה לְאַפְּי, אֲנִי אֶעֱלֶה
עִצְמִי לְאוֹתוֹ עוֹלָם הַבָּא וְלִסּוּף הַיָּמִים,
לְאוֹתָם יָמִים שְׁהוּלְכִים לְאַט.

לְרַגְלֵי הַמְּלָאכָה – אִיזוֹ מְלָאכָה? זוֹ
אֶסְפַּקְלֵרִיָּא שְׁלֵא מְאִירָה שְׁבָה נַעֲשֶׂה
מַעֲשֵׂה הָעוֹלָם. אֲשֶׁר לְפָנֵי – זוֹהִי מִלְפְּנֵי
ה' בְּכָל מְקוֹם. וְלְרַגְלֵי הַיְלָדִים – זוֹהִי סוּד

על בן קרא שם המקום סבות. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קכז) שיר המעלות לשלמה אם יי לא יבנה בית וגו', אם יי לא ישמר עיר וגו'. תא חזי, בשעתא דסליק ברעותא דקדשא בריך הוא למברי עלמא, אפיק מבוצינא דקרדינותא חד קטורא, ואתלתיט מגו השוכא, ואשתאר בסליקו, ונחתא לתתא, ההיא חשכה להיט (ואתלתיט) במאה שבילין אורחין דקיקין רברבן, ואתעביד ביתא דעלמא.

האי ביתא איהו גו אמצעיתא דכלא, פמה פתחין ואדרין ליה סחור סחור, דוכתין עלאין קדישין, תמן מקנני צפרי שמיא, פל חד וחד לזיניה. בגויה נפיק חד אילנא רברבא ותקיף עפייה ואנביה סגי, מזונא לכלא ביה. תהוא אילנא סליק לענני שמיא ואתטמר בין תלת טורין, מתחות אילין תלת טורין נפיק, סליק לעילא נחית לתתא.

לשון הקודש

דקיקים גדולים, ונעשה בית של העולם. בית זה הוא בתוך אמצע הכל. פמה פתחים וחדרים לו סביב סביב, מקומות עליונים קדושים, שם מקננות צפרי השמים כל אחד ואחד למינו. בתוכו יוצא אילן גדול אחד וחזק, ענפיו ופריו רב, מזון לכל בו. אותו האילן עולה לענני השמים, ונטמן בין שלשה הרים.

סבות. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קכז) שיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה בית וגו', אם ה' לא ישמר עיר וגו'. בא ראה, בשעה שעלה ברצון הקדוש ברוך הוא לברא עולם, הוציא מתוך ניצוץ חזק קשר אחד, והתלהט מתוך החשך, ונשאר בעליה ונרד למטה. אותה חשכה להטה והתלהטה במאה שבילים דרכים

הַאִי בֵּיתָא אֶתְשַׁקֵּיָא מִנֵּיהּ, וְנִגְזִיז בְּנִגְזִייהּ כַּמָּה
 גְּזִיזִין עֲלָאִין דְּלֹא אֶתִידְעוּ, בְּדֹא אֶתְבְּנִי הַאִי
 בֵּיתָא וְאֶשְׁתַּכְּלָל. הַהוּא אֵילָנָא אֶתְנַלְיָא בִּימְמָא,
 וְאֶתְכַסֵּיָא בְּלִילְיָא, וְהַאִי בֵּיתָא שְׁלֵטָא בְּלִילְיָא
 וְאֶתְכַסֵּיָא בִּימְמָא.

בְּשַׁעֲתָא דְעָאל חֲשׂוּכָא וְאֶתְקַטִּיר בֵּיהּ שְׁלֵטָא, וְכָל
 פְּתָחִין סְתִימִין מִכָּל סְטֵרִין, כִּדִּין כַּמָּה
 רוּחִין פְּרָחִין בְּאִירָא, תְּאִיבִין לְמַנְדַּע וְלְמִיעַל בֵּיהּ,
 וְעָאלִין בֵּין אֵינֹן צְפוּרִין, וְנִטְלִין סְהֵדוּתָא, וְשַׁטְיִין
 וְחֲמָאן מַה דְּחֲמָאן.

עַד דְּאֶתְעַר הַהוּא חֲשׂוּכָא דְאֶתְקַטִּיר בֵּיהּ, וְאֶפִּיק
 חַד שְׁלַהּוּבָא וּבְטִשׁ בְּכָל פְּטִישִׁין תְּקִיפִין, וּפְתַח
 פְּתָחִין, וּבִקַּע טַנְרִין. סְלָקָא וְנִחַתָּא הַהוּא שְׁלַהּוּבָא,
 וּבְטִשׁ בְּעֵלְמָא, וְאֶתְעַר קָלִין לְעֵילָא וְתַתָּא.

לשון הקודש

וְכָל הַפְּתָחִים סְתוּמִים מִכָּל הַצְּדָדִים. אִזוּ
 כַּמָּה רוּחֹת פּוֹרְחוֹת בְּאִוִיר, תְּאֵבוֹת
 לְדַעַת וְלְהַכְנִס בּוֹ, וְנִכְנָסוֹת בֵּין אוֹתָן
 צְפָרִים, וְלוֹקְחוֹת עֲדוֹת, וְשָׁמוֹת וְרוּאוֹת
 מַה שְׁרוּאוֹת.

עַד שְׁמַתְעוֹרֵר אוֹתוֹ חֲשָׁךְ שְׁנַקְשֵׁר בּוֹ,
 וּמוֹצִיא שְׁלַהּבַת אַחַת, וּמַכָּה בְּכָל
 הַפְּטִישִׁים הַחֲזִקִים, וּפּוֹתַח פְּתָחִים וּבּוֹקַע

מִתַּחַת לְשִׁלְשֵׁת הַהָרִים הַלְלוּ יוֹצֵא,
 עוֹלָה לְמַעְלָה וְיוֹרֵד לְמַטָּה.

הַבֵּית הַזֶּה מִשְׁקָה מִמֶּנּוּ וְנִגְזִיז בְּתוֹכוֹ
 כַּמָּה גְּזִיזִים עֲלִיוֹנִים שְׁלֹא נוֹדְעוּ, בְּזֶה
 נִכְנָה בֵּית זֶה וְנִתְקַן. אוֹתוֹ הָאֵילָן מִתְנַלָּה
 בַּיּוֹם וּמִתְכַסֶּה בַּלַּיְלָה. וְהַבֵּית זֶה שׁוֹלֵט
 בַּלַּיְלָה וּמִתְכַסֶּה בַּיּוֹם.

בְּשַׁעֲתָא שְׁנַכְנֵם הַחֲשָׁךְ וְנַקְשֵׁר בּוֹ שׁוֹלֵט,

בְּדִין חַד (דף קעב ע"ב) כָּרוּזָא סְלִיק, וְאַתְקַטִּיר בְּאִירָא,
 וְקָרִי, הֵהוּא אִירָא נְפָקָא מִגּוֹ עֲמוּדָא דְעֵנְנָא
 דְּמַדְבַּחָא פְּנִימָאָה, וְכֵד נְפָקָא אֶתְפִּשֵׁט בְּאַרְבַּע סְטֵרֵי
 עֲלֵמָא. אֶלְף אֶלְפִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ שְׁמַאלָא,
 וְרַבּוּא רַבּוּזִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ יְמִינָא, וְכָרוּזָא
 קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. קָרָא בְּחֵיל וְאַכְרִיז, כְּדִין כְּמָה אֵינּוּן
 דְּמִתְקַנֵּי שִׁירְתָּא וּפְלַחִין פּוֹלְחָנָא, וְתֵרִין פְּתַחִין פְּתִיחוּ.
 חַד לְסֵטֵר דְּרוּמָא, וְחַד לְסֵטֵר צְפוּן.

סְלֵקָא הָאִי בֵּיתָא וְאַתִּיְהִיבַת וְאַתְקַטִּירַת בֵּין תֵּרִין
 סְטֵרִין, וְשִׁירִין מְזַמְרִין וְתוֹשְׁבֵתָן סְלֵקוּן. כְּדִין
 עָאֵל מָאֵן דְּעָאֵל בְּלַחִישָׁא, וּבֵיתָא מְתַלְהֵטָא בְּשִׁית
 נְהוּרִין, נְהוּרִין זִיּוּא לְכָל סֵטֵר, וְנְהוּרִין דְּבוּסְמָא נְפָקוּן.
 וְאַתְשַׁקְיִין כָּל חַיּוֹת בְּרָא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (תהלים קד)

לשון הקודש

כְּמָה אִירָא נְפָקָא מִגּוֹ עֲמוּדָא דְעֵנְנָא
 עֲלֵמָא. אֶלְף אֶלְפִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ שְׁמַאלָא,
 וְרַבּוּא רַבּוּזִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ יְמִינָא, וְכָרוּזָא
 קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. קָרָא בְּחֵיל וְאַכְרִיז, כְּדִין כְּמָה אֵינּוּן
 דְּמִתְקַנֵּי שִׁירְתָּא וּפְלַחִין פּוֹלְחָנָא, וְתֵרִין פְּתַחִין פְּתִיחוּ.
 חַד לְסֵטֵר דְּרוּמָא, וְחַד לְסֵטֵר צְפוּן.

כְּמָה אִירָא נְפָקָא מִגּוֹ עֲמוּדָא דְעֵנְנָא
 עֲלֵמָא. אֶלְף אֶלְפִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ שְׁמַאלָא,
 וְרַבּוּא רַבּוּזִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ יְמִינָא, וְכָרוּזָא
 קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. קָרָא בְּחֵיל וְאַכְרִיז, כְּדִין כְּמָה אֵינּוּן
 דְּמִתְקַנֵּי שִׁירְתָּא וּפְלַחִין פּוֹלְחָנָא, וְתֵרִין פְּתַחִין פְּתִיחוּ.
 חַד לְסֵטֵר דְּרוּמָא, וְחַד לְסֵטֵר צְפוּן.

כְּמָה אִירָא נְפָקָא מִגּוֹ עֲמוּדָא דְעֵנְנָא
 עֲלֵמָא. אֶלְף אֶלְפִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ שְׁמַאלָא,
 וְרַבּוּא רַבּוּזִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ יְמִינָא, וְכָרוּזָא
 קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. קָרָא בְּחֵיל וְאַכְרִיז, כְּדִין כְּמָה אֵינּוּן
 דְּמִתְקַנֵּי שִׁירְתָּא וּפְלַחִין פּוֹלְחָנָא, וְתֵרִין פְּתַחִין פְּתִיחוּ.
 חַד לְסֵטֵר דְּרוּמָא, וְחַד לְסֵטֵר צְפוּן.

כְּמָה אִירָא נְפָקָא מִגּוֹ עֲמוּדָא דְעֵנְנָא
 עֲלֵמָא. אֶלְף אֶלְפִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ שְׁמַאלָא,
 וְרַבּוּא רַבּוּזִין קָיִמִין מִסְטֵרָא דְאִיהוּ יְמִינָא, וְכָרוּזָא
 קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. קָרָא בְּחֵיל וְאַכְרִיז, כְּדִין כְּמָה אֵינּוּן
 דְּמִתְקַנֵּי שִׁירְתָּא וּפְלַחִין פּוֹלְחָנָא, וְתֵרִין פְּתַחִין פְּתִיחוּ.
 חַד לְסֵטֵר דְּרוּמָא, וְחַד לְסֵטֵר צְפוּן.

יִשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאם וְגו'. וְזַמְרִין
 עַד דְּסִלְקָא צַפְרָא. וְכַד סִלְקָא צַפְרָא כִּדִּין כְּכַבֵּיא
 וּמְזִילֵי שְׂמִיא וְחִילִיחוֹן פְּלַחוֹן מְשַׁבְּחוֹן וְאַמְרֵי שִׁירְתָּא,
 כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (איוב לח) בְּרֵן יַחַד כְּכַבֵּי בְקָר וַיִּרְיעוּ
 כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

תָּא חַזִּי, (תהלים קכז) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שׂוֹא עֲמֻלוֹ
 בּוֹנֵיו בּוֹ. אִם יי לֹא יִשְׁמַר עִיר שׂוֹא שְׂקָד
 שׁוֹמֵר. אִם יי וְגו' דָּא מְלַפָּא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ בּוֹנֵה
 לְהֵאֵי בֵיתָא תְּדִיר וְאַתְקִין לֵיהּ, אִימְתִי, כַּד סִלְקִין
 רְעוּתִין פּוֹלְחֵינִין מִתְתָּא כְּדָקָא יְאוּת.

אִם יי לֹא יִשְׁמַר עִיר, אִימְתִי, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְחַשְׁבָּא
 לִילִיא, וְסִטְרִין מְזַיְיִנִין שְׂרָאן וְשַׁטָּאן בְּעֲלָמָא,
 וּפְתַחִין סְתִימוֹן, וְאַתְנַטִּיר מִכָּל סִטְרִין דְלֹא יִקְרַב בֵּיהּ
 עָרַל וּמְסֻאָבָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ישעיה נב) לֹא יוֹסִיף יִבְא

לשון הקודש

הַמְלִיךְ הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בּוֹנֵה אֶת הַבַּיִת
 הַזֶּה תְּמִיד וּמִתְקַן אוֹתוֹ. אִימְתִי?
 בְּשַׁעוּלִים הֶרְצוֹנוֹת וְהַעֲבוּדוֹת מְלֻמְטָה
 כְּרָאוּי.

אִם ה' לֹא יִשְׁמַר עִיר, אִימְתִי? בְּשַׁעָה
 שְׁנַחֲשָׁד הַלְלִיָּה וְהַעֲדָדִים הַמְזַיְיִנִים
 שׁוֹרִים וּמְשׁוּמְטִים בְּעוֹלָם, וְהַפְתָּחִים
 סְתוּמִים, וְנִשְׁמַר מִכָּל הַעֲדָדִים שְׂלֵא
 יִתְקַרַב בּוֹ עָרַל וְשַׁמָּא, כְּמוֹ שְׁנַחֲמַר (ישעיה

פְּרָאִים צְמָאם וְגו', וּמְזַמְרִים עַד עֲלוֹת
 הַבְּקָר. וּבְשַׁעוּלָה הַבְּקָר, אִזּוּ בּוֹכְבִים
 וּמְזֻלוֹת הַשָּׁמַיִם וְחִילוֹתֵיהֶם, כָּלָם
 מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים שִׁירָה, כְּמוֹ שְׁנַחֲמַר
 (איוב לח) בְּרֵן יַחַד כְּכַבֵּי בְקָר וַיִּרְיעוּ כָּל
 בְּנֵי אֱלֹהִים.

כַּאֲרֵה, (תהלים קכז) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת
 שׂוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ, אִם ה' לֹא יִשְׁמַר
 עִיר שׂוֹא שְׂקָד שׁוֹמֵר. אִם ה' וְגו' – זֶה

בְּךָ עוֹד עָרַל וְטָמֵא, דְּזִמּוֹן קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
לְאַעְבְּרָא לִזְוֵן מֵעֲלָמָא.

מָאן עָרַל וּמָאן טָמֵא. אֲלֵא כִּלְא חַד, עָרַל וְטָמֵא.
דָּא הוּא דְאַתְפְּתָא בֵּיהּ וְאַזִּיל אֲבִתְרִיהּ אָדָם
וְאַנְתְּתִיהּ, וְגָרִימוּ מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְאִיהוּ דְמִסְאִיב
הָאִי בֵּיתָא, עַד הָהוּא זְמַנָּא דִּיעְבַר לִיהּ קִדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא מֵעֲלָמָא. בְּגִין כְּךָ אִם יֵי לֹא יִשְׁמַר עִיר,
שָׂוֵא וְדָאִי.

תָּא חַזִּי, וַיַּעֲקֹב נָסַע סְפָתָה, אֲתַנְטִיל לְקַבְלָא
חוֹלְקִיָּה דְמְהִימְנוּתָא. מַה כְּתִיב לְעֵילָא, וַיָּשָׁב
בַּיּוֹם הַהוּא עָשׂוּ לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה, וּכְתִיב וַיַּעֲקֹב נָסַע
סְפָתָה. אֲלֵא כָּל חַד אֲתַפְּרֵשׁ לְסַטְרָא דִּילִיהּ, עָשׂוּ
לְסַטְרָא דְשְׁעִיר. מָאן שְׁעִיר, דָּא הוּא אִשָּׁה זָרָה אֵל
נִכְרִי. וַיַּעֲקֹב נָסַע סְפָתָה, דָּא מְהִימְנוּתָא עֲלָאָה.

לשון הקודש

א) לא יוסיף לבא בך עוד ערל וטמא, שעתיד הקדוש ברוך הוא להעבירם מן העולם.

ב) בא ראה, ויעקב נסע ספתה, נסע כנגד חלקו של המונות. מה כתוב למעלה? וישב ביום ההוא עשו לדרך שעירה, וכתוב ויעקב נסע ספתה. אלא כל אחד נפרד לצד שלו – עשו לצד של שעיר, מה זה שעיר? זו אשה זרה, אל נכרי.

מי ערל ומי טמא? אלא הכל אחד ערל וטמא. זהו שהתפתה בו והלך אחריו אדם ואשתו ונרמו מנת לכל העולם, והוא המטמא את הבית הזה עד אותו זמן שיעבירו הקדוש ברוך הוא מן

וַיִּבְנֶן לּוֹ בַּיִת, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ישעיה ב) בַּיִת יַעֲקֹב.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּאֵתְקוּן תְּפִלַּת עַרְבִית
כְּדָקָא יָאוּת. וְלִמְקַנְהוּ עָשָׂה סִפְתָּ, שְׂאָר סִפְתָּ לְנִטְרָא
לֹאן וְדָא הוּא חוֹלְקִיָּה. וְכִדְיִן וַיִּבְנֵא יַעֲקֹב שָׁלָם. שָׁלָם
מִכְּלָא וְאוּקְמוּהָ. וְכַתִּיב, (תהלים עו) וַיְהִי בְשָׁלָם סִכּוֹ וְגו'
וְאוּקְמוּהָ, וְכֵלָא רָזָא חָדָא.

כְּדִין אֵתְחַבֵּר עֲמִיה מְהִימְנוּתָא כִּד הָוָה שָׁלִים כִּד
אֵתְעֵטֵר בְּדוּכְתִּיה דְּאֵתְחַזִּי לִיה. וְכִדְיִן הָאִי
סִכָּה אֵתְעֵטֵרַת בְּהַדְרִיה, דְּהָוָה שָׁלִים מֵאֲבָהֶן, דְּהָוָה
שָׁלִים מִבְּנָוֵי, וְדָא הוּא שָׁלָם. שָׁלָם לְעֵילָא שָׁלָם
לְתַתָּא, שָׁלָם בְּשָׁמַיָא שָׁלָם בְּאַרְעָא. שָׁלָם לְעֵילָא
דְּאִיהוּ כֵּלְלָא דְּאֲבָהֶן, תְּפִאֲרַת יִשְׂרָאֵל. שָׁלָם לְתַתָּא
בְּבָנָוֵי קַדִּישֵׁין. שָׁלִים בְּשָׁמַיָא, שָׁלִים בְּאַרְעָא, וְכִדְיִן
וַיְהִי בְשָׁלָם סִכּוֹ וְאוּקְמוּהָ. מִיָּד מַה פְּתִיב וְתַעֲזַא דִּינָה
בַּת יֵאֵה, וְאוּקְמוּהָ תְּבַרְיָא.

לשון הקודש

אז התחברה עמו האמונה פשהיה שלם, כשהתעטר במקום שראוי לו, ואז סבה זו התעטרה עמו, שהיה שלם מהאבות, שהיה שלם מבניו, וזהו שלם, שלם למעלה שלם למטה, שלם בשמים שלם בארץ. שלם למעלה – שהוא כלל האבות, תפארת ישראל. שלם למטה – בבניו הקדושים. שלם בשמים שלם

ויעקב נסע סבתה, זו האמונה העליונה. ויבן לו בית, כמו שנאמר (שם) בית יעקב. אמר רבי אלעזר, שתקן תפלת ערבית פראוי. ולמקנהו עשה ספת, שאר ספות לשמר אותם, וזהו חלקו. ואז ויבא יעקב שלם – שלם מהכל, ובאורוהו. וכתוב (תהלים עו) ויהי בשלם סכו וגו', ובאורוהו, והכל סוד אחר.

תָּא חַזִי, כְּמַה דְּרַגִין וְסִטְרִין מִתְפָּרְשֵׁן לְעֵילָא וְכִלְהוּ
מִשְׁנַיִן דָּא מִן דָּא. חִיּוּן מִשְׁנַיִן אֵלִין מֵאֵלִין,
אֵלִין מִקְטָרְגִין לְשִׁלְטָאָה עַל אֵלִין וְלִמְטָרְף טְרַפִין כֹּל
חַד וְחַד לְזִינְיָה. מִסְטָרָא דְרוּחָא מְסַאבָא כְּמַה דְּרַגִין
מִתְפָּרְשֵׁין, וְכִלְהוּ כְּמִן לְקְטָרְגָא אֵלִין לְקַבִּיל אֵלִין,
דְּהָא כְּתִיב (דברים כב) לֹא תַחַרֵּשׁ בְּשׁוּר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו,
דְּכַד קָא מִתְתַּכְּרֵן מִקְטָרְגֵי עֲלֵמָא.

וְתָא חַזִי, תִּיאֵוּבְתָא דְּדְרַגִין מְסַאבִין לָאו אִיהוּ אֶלָּא
לְקְטָרְגָא בְּסִטְרִין קְדִישִׁין. יַעֲקֹב דְּאִיהוּ
קְדִישָׁא, כִּלְהוּ כְּמִן לִיָּה וְקְטָרְגוּ בְּחֵדִיָּה. בְּקַדְמֵיתָא
נִשְׁכִּיָּה חַזִיָּא, כְּמַה דְּאֵת אָמַר וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוּ, הִשְׁתָּא
נִשְׁכִּיָּה חֲמֹר.

תַּמָּן אִיהוּ קָאִים לְגַבֵי חַזִיָּא, הִשְׁתָּא שְׂמַעוֹן וְלוֹי

לשון הקודש

לֹא תַחַרֵּשׁ בְּשׁוּר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו,
 שְׂכַשְׁמֵת־חַבְרִים, מִקְטָרְגִים עוֹלָם.
 וּבֵא וּרְאֵה, תְּשׁוּבַת הַדְּרָגוֹת הַטְּמְאוֹת
 אֵינָה אֶלָּא לְקְטָרְגַי בְּצַדִּים הַקְּדוּשִׁים.
 יַעֲקֹב, שְׁהוּא קְדוּשָׁא, כִּלְהוּ אֶרְבוּ לוֹ
 וְקְטָרְגוּ עִמּוֹ. בְּתַחֲלָה נִשְׁכְּוּ נַחֲשׁ, כְּמוֹ
 שְׂנַאֲמַר וַיִּגַע בְּכַף יָרְכוּ. עֲבָשׁוּ נִשְׁכְּוּ
 חֲמֹר.

שָׂם הוּא עוֹמֵד אֶצֶל הַנְּחֹשׁ. עֲבָשׁוּ
 שְׂמַעוֹן וְלוֹי, שְׂבָאוּ מִצַּד הַדִּין הַקָּשָׁה,

בְּאֶרְצָא. וְאֵוּ וַיְהִי בְּשָׁלֹם סָבוּ, וּבְאֶרְוֵהוּ.
 מִיָּד מַה כְּתוּב? וַתֵּצֵא דִינָה בַת לֵאָה,
 וּבְאֶרְוֵהוּ הַחַבְרִים

כֵּאֵל כְּמַה דְּרַגְנוֹת וְצַדִּים נְפָרְדִים
 לְמַעְלָה, וְכִלְהוּ מִשְׁנַיִם זֶה מִזֶּה, חֵיוֹת
 מִשְׁנֵנוֹת אֵלִין מֵאֵלִין, אֵלָה מִקְטָרְגִים
 לְשִׁלְטַת עַל אֵלָה וְלִטְרַף טְרַף כֹּל אַחַד
 וְאַחַד לְמִינּוּ. מִצַּד שֶׁל רוּחַ הַטְּמָאָה כְּמַה
 דְּרַגְנוֹת נְפָרְדוֹת, וְכִלְהוּ אוֹרְבִים לְקְטָרְגַי
 אֵלָה כְּנִגְדַת אֵלָה, שְׁהִרִי כְּתוּב (דברים כב)

דָּאָתוּ מִסְטָרָא ^(דף קנג ע"א) דְּדִינָא קְשִׁיָּא קְיִימוּ לְגִבְיָה
 דְּחַמּוֹר וְשְׁלִיטוּ עֲלוּי בְּכָל סְטָרִין וְאִתְּפִיָּא קַמִּיּהּוּ.
 כְּמָה דְאֵת אָמַר וְאֵת חַמּוֹר וְאֵת שְׂכָם בְּנוּ הָרְגוּ לְפִי
 חָרַב. וְשִׁמְעוֹן דְּהָוָה (שור) מִזְלִיָּה (איהו) שׁוֹר, אָתָּא עַל
 חַמּוֹר וְקַטְרַג בֵּיהּ, בְּגִין דְּלֹא יִתְחַבְּרוּן כְּחַדָּא,
 וְאִשְׁתַּכַּח אִיהוּ מִקְטָרְגָא דִּילִיָּה.

וּבְלָהוּ אָתִי לְקַטְרְגָא לִיָּה לְיַעֲקֹב וְאִשְׁתִּזְיֵב, וּלְבַתֵּר
 אִיהוּ שְׁלִיט עֲלֵיּהּוּ. לְבַתֵּר אָתָּא שׁוֹר
 וְאִשְׁתַּלִּים בְּחַמּוֹרִים דְּבְלָהוּ מִסְטָרָא דְּחַמּוֹר. יוֹסֵף
 דְּאִיהוּ שׁוֹר, וּמְצָרִים דְּאֵינּוֹן חַמּוֹרִים דְּכַתִּיב בְּהוּ ^{(יחזקאל}
^{כג)} אֲשֶׁר בָּשָׂר חַמּוֹרִים בְּשָׂרָם.

וְעַל דָּא לְבַתֵּר בְּגִי יַעֲקֹב נִפְלוּ בֵּין אֵינּוֹן חַמּוֹרִים,
 בְּגִין דְּאִזְדְּוּג שׁוֹר בְּהַדְּיָיָהוּ, וְנָשְׁכוּ לוֹן גְּרַמְיָא
 וּבְשָׂרָא. עַד דְּאִתְעַר לִי כַּמְלִקְדָּמִין וּבִדָּר לְאֵינּוֹן

לשון הקודש

ואחר כך הוא שולט עליהם. אחר כך
 בא שור ונשלים בחמורים שכלם מצד
 החמור – יוסף שהוא שור, ומצרים
 שהם חמורים, שכתוב בהם ^(יחזקאל כג)
 אֲשֶׁר בָּשָׂר חַמּוֹרִים בְּשָׂרָם.

ועל זה אחר כך בני יעקב נפלו בין
 אותם חמורים, משום שהזדוג שור עם
 ונשכו אותם עצמות ובשר, עד

עמדו כלפי החמור ושלטו עליו בכל
 הצדדים ונכפה לפניהם, כמו שנאמר
 וְאֵת חַמּוֹר וְאֵת שְׂכָם בְּנוּ הָרְגוּ לְפִי
 חָרַב. וְשִׁמְעוֹן שְׁהִיָּה וְשׁוֹר, מְזִלוּ וְהוּא
 שׁוֹר, בא על חמור וקטרַג בו כדי שלא
 יתחברו כאחד, ונמצא שהוא מקטרַג
 שלו.

וכלם באים לקטרַג ליעקב, והוא נצל,